

สรุปผลการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓
ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันศุกร์ที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๔๒ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร อาคารรัฐสภา

ข้อหารือของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ขึ้นบัลลังก์และได้อนุญาตให้สมาชิกฯ พิจารณาหรือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใดตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๔

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ โดยในระหว่างการพิจารณา นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม สรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ กระทั่งถาม	(ไม่มี)
ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	(ไม่มี)
ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม	(ไม่มี)

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๑. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและหามาตรการแก้ไขปัญหาการบำรุงรักษาที่ดิน การพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันในพื้นที่ส่วนบุคคลและพื้นที่เอกชนทั่วประเทศ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

ในการพิจารณา ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้อนุญาตให้ผู้แทนจากกรุงเทพมหานคร และผู้แทนจากคณะอนุกรรมการฯ เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม

ประธานกรรมการฯ กรรมการฯ และอนุกรรมการฯ ได้เสนอรายงาน สรุปได้จากการพิจารณาศึกษาใน ๒ ประเด็น คือ ๑) มาตรการแก้ไขปัญหาการบำรุงรักษาที่ดิน การพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพื้นที่เอกชนทั่วประเทศ และ ๒) แนวทางการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันโดยเน้นย้ำในพื้นที่ของกรุงเทพมหานครเป็นหลัก พบว่าเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อกฎหมายที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติซึ่งได้วางหลักเกณฑ์วิธีการ

จัดสรรที่ดิน การพัฒนาทรัพย์สินหรือการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เอกชน พื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมี กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องอีกหลายฉบับที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกัน อย่างไรก็ตาม การแก้ไขข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานครและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ จึงมีข้อสังเกต เสนอต่อที่ประชุม ๓ มาตรการ คือ

๑) มาตรการระยะสั้น เป็นข้อสังเกตเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการให้เกิดเป็น รูปธรรมได้ทันทีโดยไม่ต้องแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับแต่อย่างใด

๒) มาตรการระยะกลาง เป็นข้อสังเกตเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแก้ไขกฎหมาย ลำดับรอง เช่น กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้อง

๓) มาตรการระยะยาว เป็นข้อสังเกตในการแก้ไขกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง เช่น การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นต้น

สมาชิกฯ อภิปราย สรุปได้ว่า

กรณีกรุงเทพมหานคร ในระยะสั้น ควรอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชนให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ ต่าง ๆ ของการโอนพื้นที่ลักษณะชุมชนโบราณ และหน่วยงานของรัฐควรไปสำรวจด้วย ในระยะกลางหรือระยะยาว ควรแก้ไขเกี่ยวกับการเก็บภาษีโรงเรือนในลักษณะหมู่บ้านจัดสรรที่แตกต่างกันตามจำนวนคน ขนาดพื้นที่ และสาธารณูปโภค รัฐควรรับโอนพื้นที่จากเจ้าของโครงการมาเป็นพื้นที่สาธารณะไว้ก่อน ส่วนปัญหาควรใช้งบ มาแก้ไขให้ประชาชนเข้าไปดูแลความทุกข์สุขอีกครั้งหนึ่ง

กรณีจังหวัดอื่น การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่มีหลายขั้นตอน ควรให้อำนาจการอนุญาตอยู่ ในระดับจังหวัดเนื่องจากคนในพื้นที่จะทราบปัญหาดีกว่าราชการส่วนกลาง กรณีพื้นที่รกร้างของเอกชนที่สร้าง ภาระให้ท้องถิ่นไปดูแลหากสร้างความเดือดร้อนให้ประชาชน ควรกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจเข้าไปจัดการ และ เจ้าของพื้นที่ที่จะต้องเสียค่าใช้จ่าย

ประธานกรรมการฯ และรองประธานกรรมการฯ ตอบชี้แจง สรุปได้ว่า

การแก้ไขจะต้องเข้าไปแก้ไขในส่วนของประมวลกฎหมายที่ดิน ตามที่คณะกรรมการฯ ยกร่าง โดยกำหนดให้ที่ดินซึ่งประชาชนทั่วไปใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยสงบและเปิดเผย เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ติดต่อกัน สำหรับที่ดินที่มีโฉนดที่ดินและไม่น้อยกว่า ๕ ปีติดต่อกัน สำหรับที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ โดยผู้มีสิทธิในที่ดินตามโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์มิได้หวงกัน เมื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร้องขอ หรือเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดินนั้นตั้งอยู่เห็นเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นดำเนินการสอบสวน และรังวัดที่ดินส่วนที่ประชาชนใช้สอยร่วมกันติดประกาศเอาไว้ เมื่อติดประกาศไว้แล้วไม่มีใครทักท้วง หรือทาง กรรมสิทธิ์ในส่วนของที่ดินว่าเป็นของท่าน ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลังจากที่ติดประกาศระยะเวลา ตามที่กำหนดแล้วไม่มีใครคัดค้านจะตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ทั้งนี้เฉพาะส่วนที่ประชาชนใช้สอยร่วมกัน

รองปลัดกรุงเทพมหานคร ตอบชี้แจง สรุปได้ว่า การรับมอบพื้นที่มาจากการได้รับการติดต่อ ให้รับมอบหมู่บ้าน หรือจากการลงพื้นที่ที่จะได้รับการร้องขอจากประชาชนที่เดือดร้อน กรณีพื้นที่มีปัญหาและ ประชาชนเดือดร้อนที่เป็นหมู่บ้านซึ่งเกิดปัญหาหลากหลาย เช่น ท่อน้ำเล็ก พื้นที่ต่ำ ถนนพัง ความขัดแย้ง ระหว่างชุมชน เป็นต้น การที่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้เนื่องมาจาก ๓ เรื่อง เรื่องแรก ยังไม่สามารถรับมาได้ อาจเพราะว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากพอไปดูแลในพื้นที่ต่าง ๆ อาจจะยังมีกฎหมายในเรื่องของการจัดสรร เรื่องที่ ๒ ความยินยอมของเจ้าของกรรมสิทธิ์ และเรื่องที่ ๓ อาจจะอยู่ในขั้นตอนของการขอจัดสรรงบประมาณ

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบด้วยกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ เพื่อส่งไปยัง คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการถ่ายโอนถนนทางหลวงชนบท ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

ในการพิจารณา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้ผู้แทนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม

ประธานกรรมการฯ และกรรมการฯ ได้เสนอรายงาน สรุปได้ว่า ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีปัญหาเรื่องถนนหลายเส้นทางชำรุดบกร่อง จากการพิจารณาศึกษาพบปัญหา ดังนี้

๑) ปัญหาด้านบุคลากรและเครื่องมือเครื่องจักร โดยเฉพาะภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมทางหลวงชนบทเป็นการถ่ายโอนมาเพียงภารกิจ แต่ไม่มีการจัดสรรบุคลากรที่มีความชำนาญความเชี่ยวชาญทางด้านงานโยธาธิการ รวมทั้งไม่มีการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักรให้กับ อปท. หรือหากมีจะเป็นเครื่องมืออุปกรณ์ที่ชำรุดหรือไม่ทันสมัย และไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานได้จริง

๒) ปัญหาการบริหารจัดการถ่ายโอนภารกิจงานให้กับ อปท. ไม่เป็นการกระจายอำนาจที่เหมาะสมกับศักยภาพของท้องถิ่นนั้น

๓) ปัญหาด้านงบประมาณ ที่ผู้พิจารณาให้ความสำคัญ จัดสรร กระจายไปยังท้องถิ่น ไม่เท่ากัน

ข้อเสนอของคณะกรรมการฯ ให้จัดสรรงบประมาณตามจำนวนกิโลเมตรของถนน ดูตามสัดส่วนของรายได้ของ อปท.

ข้อสังเกตเพิ่มเติมของคณะกรรมการฯ

๑) ควรลดงบประมาณของกรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท และนำไปเพิ่มให้กับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเนื่องจากได้รับโอนภารกิจเพียงอย่างเดียวทำให้ไม่มีงบในการแก้ไขปัญหา

๒) เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนสอดคล้องกับการดำเนินงานของ อปท. อย่างเหมาะสมและเพียงพอ รัฐบาลควรพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมกฎและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยราชการใช้งบประมาณการจังหวัดและงบยุทธศาสตร์จังหวัดสนับสนุนให้กับภารกิจถนนของ อปท. ได้

๓) สำนักงบประมาณควรประมาณการจัดเก็บรายได้ของ อปท. ตามความเป็นจริง ซึ่งจัดเก็บได้น้อยกว่าที่ประมาณการไว้เป็นจำนวนมาก เมื่อประมาณการไว้สูงเกินกว่ารายได้ที่จัดเก็บได้ ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับสัดส่วนเงินอุดหนุนจากรัฐน้อยลง

๔) การจัดสรรงบประมาณให้แก่ อปท. ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ งบประมาณ อสม. ของกระทรวงสาธารณสุข ไม่ได้นำไปเพิ่มให้กับ อปท. ซึ่งงาน อสม. เป็นของ อปท.

สมาชิกฯ อภิปราย สรุปได้ว่า การเก็บภาษีของ อปท. มีรายได้น้อยมากไม่เพียงพอกับการดูแลพื้นที่รัฐจำเป็นต้องโอนงบหรือจัดสรรงบเพิ่มเติมเพื่อไม่ให้ประชาชนเดือดร้อนจากเส้นทางต่าง ๆ ควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาด้านงบประมาณและปรับปรุงวิธีการบริหารงบประมาณ ควรแก้ปัญหาเส้นทางที่เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่ในความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานเพื่อให้ประชาชนใช้สัญจรได้โดยสะดวก และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ นอกจากเส้นทางหลักแล้วควรให้ความสำคัญเส้นทางรองด้วย

ประธานกรรมการฯ ตอบขอบคุณสมาชิกฯ ที่อภิปรายให้ความคิดเห็นหลายแง่มุมและขอให้เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ เพื่อส่งรัฐบาลต่อไป

ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบด้วยกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ เพื่อส่งไปยัง คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. รายงานผลการพิจารณาศึกษาญาติ เรื่อง การศึกษาและแก้ไขปัญหาประมงไทย ซึ่งคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์พิจารณาเสร็จแล้ว

ในการพิจารณา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้ผู้แทนจากกระทรวงแรงงาน และกระทรวงคมนาคม เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม

ประธานกรรมการฯ และกรรมการฯ ได้เสนอรายงาน สรุปได้ว่า

จากกรณีที่สหภาพยุโรปหรืออียู (EU) ได้ประกาศให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเป็นไปได้ที่ไม่ให้ความร่วมมือตามกฎระเบียบ IUU ของสหภาพยุโรป ส่งผลให้ EU ให้ใบเหลืองกับประเทศไทย การดำเนินงานของภาครัฐอย่างเร่งด่วนต่อกรณีดังกล่าวเพื่อแก้ไขปัญหาการทำการประมงโดยผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และขาดการควบคุม IUU Fishing และการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในการใช้แรงงานของภาคประมง ทำให้ส่งผลกระทบต่อภาคประมงไทยและชาวประมงอย่างรุนแรงและต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน อาทิ ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในเรือประมงประเทศไทย ปัญหาการประมงในน่านน้ำไทย ปัญหาการประมงนอกน่านน้ำไทย ปัญหาอุตสาหกรรมประมงต่อเนื่องของประมงทะเล และปัญหาเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการประมงทะเล โดยเฉพาะการออกกฎหมายมาบังคับใช้ที่ขาดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การมีบทกำหนดโทษที่รุนแรงและแรงบีบบังคับใช้กฎหมายโดยไม่มีมาตรการรองรับต่อผลกระทบที่เกิดขึ้น จนชาวประมงได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงที่สุด จากการศึกษาชาวประมงมีข้อเรียกร้อง ๑๑ ข้อ เช่น ปัญหาที่ชาวประมงขอให้รัฐบาลเร่งรัดช่วยเหลือชาวประมงในโครงการสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องให้กับชาวประมง ปัญหาที่ชาวประมงขอให้รัฐบาลเร่งดำเนินการซื้อเรือประมงออกนอกระบบคืนโดยเร็ว ปัญหาที่เป็นผลกระทบจากการออกกฎหมายหรือบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชกำหนดการประมงปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้น คณะกรรมการจึงมีข้อสังเกตเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาประมงอย่างยั่งยืน ดังนี้

- ๑) รัฐบาลควรเร่งรัดดำเนินการให้มีการรับซื้อเรือประมงออกนอกระบบโดยเร็ว
- ๒) รัฐบาลควรมีการผ่อนปรนเรื่องการนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาในประเทศ
- ๓) รัฐบาลควรมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาทบทวนการดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อส่งเสริมสภาพคล่องผู้ประกอบการประมงว่ามีอุปสรรคหรือปัญหาใดหรือไม่ พร้อมแนวทางแก้ไข
- ๔) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับการประมง
- ๕) รัฐบาลควรปรับปรุงแก้ไขกฎหมายพระราชกำหนดการประมง ปี พ.ศ. ๒๕๕๘
- ๖) การปรับปรุงนโยบาย มาตรการและกลไกการบริหารจัดการประมง
 - ๖.๑) อาทิ เช่น รัฐบาลควรมีศูนย์เรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการและแรงงานในการเข้าสู่ภาคประมง
 - ๖.๒) รัฐบาลควรมีการปรับปรุงแก้ไขอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในระดับนโยบายด้านการประมง
- ๗) การพัฒนาการประมงไทยอย่างยั่งยืน
 - ๗.๑) กรมประมงควรจัดหาเงินทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา ตลอดจนผลักดันให้เกิดการผลิตเครื่องจักร เครื่องมือ หรือนวัตกรรมและเทคโนโลยีสำหรับการประมงทะเล

